

Vergaderjaar 2024–2025

36 600 A

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Mobiliteitsfonds voor het jaar 2025

Nr. 61

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 mei 2025

Hierbij deel ik uw Kamer mee dat ik start met de MIRT-verkenning naar de A2/N2 aan de westzijde van de Brainportregio Eindhoven. Op 10 april jl. heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden met de provincie Noord Brabant en de gemeenten Best, Eindhoven, Oirschot en Veldhoven waar akkoord is bereikt over de startbeslissing van de integrale MIRT-verkenning A2/N2, Brainportlijn en Noordwestelijke ontsluiting van de Brainportregio Eindhoven.

De verkenningen naar de Brainportlijn en de Noordwestelijke ontsluiting worden regionaal opgepakt, de verkenning naar de A2/N2 is een MIRT-verkenning onder mijn verantwoordelijkheid.

Via deze brief informeer ik uw Kamer over de achtergrond van de afspraak om met deze verkenningen te starten, schets ik de opgaven in het gebied, ga ik in op de financiën en zet ik de vervolgstappen uiteen.

Beethovenconvenant

Om ervoor te zorgen dat Nederland een aantrekkelijke vestigingsplaats blijft voor microchipsector en zijn toeleveranciers heeft het vorige kabinet in het Beethovenconvenant¹ afspraken gemaakt op het gebied van onderwijs, kennis en ruimtelijke infrastructuur (waaronder mobiliteit).

Voor mobiliteit is er in totaal voor € 1 miljard aan maatregelen overeengekomen. € 503 miljoen daarvan is bestemd voor de aanpak van het Hoofdwegennet A2/N2, inclusief de Brainportlijn en Noordwestelijke ontsluiting van de Brainportregio. In het Bestuurlijk Overleg (BO) MIRT

¹ Convenant Rijk en regio investeringen in ondernemingsklimaat microchipsector (28 maart 2024), geraadpleegd via file

2024² heb ik met de regionale bestuurders afgesproken in 2025 hiervoor deze verkenning te starten.

Om de verkenning formeel te starten is een MIRT-startbeslissing nodig. Deze wordt gepubliceerd samen met een kennisgeving voornemen en participatie³ en een concept participatieplan⁴. Hiermee geef ik invulling aan de afspraken die in het Beethovenconvenant en tijdens het BO MIRT zijn gemaakt.

Brainportregio Eindhoven

De economische groei in de Brainportregio Eindhoven ligt bovengemiddeld hoog. De groei en behoefte aan talent en arbeidspotentieel vragen meer woningen en leidt tot verdere verstedelijking: meer wonen, werken en voorzieningen. Dit legt een grote druk op het mobiliteitsstelsel en de infrastructuur.

De groei manifesteert zich vooral op economische toplocaties aan de westzijde van de Brainportregio Eindhoven langs de wegenstructuur A2/N2 en is gekoppeld aan de microchipsector. Het gaat om uitbreiding en groei van bedrijven als ASML en NXP en de toeleverende bedrijven in de hightech industrie, in het bijzonder op de locaties De Run in Veldhoven (zuidwesten van de regio) en de Brainport Industries Campus (BIC) (noordwesten van de regio). In dit gebied zijn bestaande bedrijvenclusters zoals op de Hightechcampus (HTCE), Philips Healthcare Best, Westfields in Oirschot en rond Eindhoven Airport. Kortom, aan de westzijde van de Brainportregio Eindhoven komen veel opgaven samen.

Opgave A2/N2

Van oudsher speelt de auto een belangrijke rol bij verplaatsingen in dit deel van Nederland. Dat zorgt ervoor dat er op dit moment al sprake is van vertraging op de wegen in de Brainportregio Eindhoven⁵. Met de verwachte groei neemt deze vertraging – zonder ingrijpen – verder toe. De meeste vertraging rondom de Brainportregio Eindhoven is te vinden op de Randweg A2/N2 aan de westzijde. De A2 heeft daarnaast een belangrijke functie voor het doorgaande verkeer dat via de regio Eindhoven rijdt. Eerdere onderzoeken⁶ wijzen uit dat ook met de inzet op een mobiliteits transitie er een opgave blijft op de Randweg A2/N2 en dat het gezien de opgaven voor de hand ligt te starten met het aanpakken van de westzijde van de Randweg.

Opgave Brainportlijn

Naast inzet op bereikbaarheid per auto is de bereikbaarheid van de westzijde van de Brainportregio met het openbaar vervoer (OV) een punt van aandacht. Het OV-netwerk biedt onvoldoende kwaliteit en capaciteit om de enorme mobiliteitsgroei op de economische toplocaties op te vangen. Het ontbreekt aan een rechtstreekse en snelle OV-verbindingen

² Afsprakenlijst Bestuurlijke Overleggen MIRT 2024, p.12. Bijlage bij Kamerstuk 36 600 A, nr. 16.

³ De kennisgeving voornemen en participatie wordt gepubliceerd in de Staatscourant. Hiermee kondig ik de start van de verkenning aan.

⁴ In het conceptparticipatieplan zet ik in hoofdlijnen uiteen hoe ik belanghebbenden betrek bij de MIRT-verkenning. Belanghebbenden kunnen op dit plan een zienswijze indienen.

⁵ De vertraging op de westzijde van de Randweg Eindhoven A2/N2 bedroeg in 2023 tussen de 250 en 500 voertuigverliesuren op een gemiddelde werkdag. Rijkswaterstaat (2024). *Rapportage Rijkswegennet 2023, pdf*

⁶ Het gaat om: Studio Bereikbaar (2021). *Netwerkstrategie HWN/OWN Eindhoven. Eindrapportage* en Studio Bereikbaar (2024). *Actualisatie netwerkstrategie HWN-OWN A2/N2 Eindhoven*.

van noord naar zuid aan de westzijde van de Brainportregio. Busverbindingen rond Eindhoven verlopen op dit moment van en naar het centraal station van Eindhoven en enkele lijnen via station Best, waardoor een overstap of omreis nodig is om werklocaties aan de westzijde te bereiken.

De ambitie is de ontwikkeling van een Brainportlijn met een Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)-tracé aan de westzijde van de Brainportregio waarlangs verschillende OV-lijnen rijden. Dit bij voorkeur via vrij liggende busbanen voor een snelle verbinding naar de economische toplocaties. Uit eerder onderzoek⁷ is een studievariant naar voren gekomen met een kerncorridor met vrij liggende infrastructuur op een gedeelte van de Rijkswegen A2/N2.

Opgave Noordwestelijke ontsluiting

De wegontsluiting Brainportregio Noordwest gaat om het onderliggend wegennet (OWN). Brainportregio Noordwest is het concentratiegebied van nieuwe ontwikkelingen: de ontwikkeling van een hub om autoverkeer richting Randweg op te vangen, de ontsluiting van het gebied via de Brainportlijn, een nog te ontwikkelen locatie voor ASML op de Brainport Industries Campus en al bestaande clusters van economische activiteiten. Een belangrijk element hierin is de verbreding van de onderdoorgang onder de A58 tussen Eindhoven en Tilburg (tunnel Erica).

Financiën

In het Beethovenconvenant is € 503 miljoen beschikbaar gesteld voor alle drie de onderdelen van de integrale MIRT-verkenning. In onderstaande tabel is weergegeven welk gedeelte het Rijk en welk gedeelte de regio bijdraagt. Het grootste gedeelte van het totale bedrag: € 309 miljoen, is gereserveerd voor de A2/N2. Voor de Brainportlijn is € 129 miljoen gereserveerd en voor de Noordwestelijke ontsluiting € 65 miljoen.

Tabel 1: budget voor opgaven westzijde Brainportregio.

	totaal	Rijk	Regio
HWN/OWN N2/A2 inclusief Brainportlijn en NW ontsluiting	503	415	88
Waarvan A2/N2	309	309	0

Tijdens een eerstvolgend begrotingsmoment zal de reservering van € 415 miljoen voor de A2/N2 inclusief Brainportlijn en Noordwestelijke ontsluiting overgeboekt worden van artikel 11.03 (reserveringen) naar artikel 11.01 (verkenningen) op het Mobiliteitsfonds.

Het projectbudget voor de MIRT-verkenning A2/N2 bedraagt op dit moment € 309 miljoen. Het restant van de Rijksreservering is beschikbaar voor de Brainportlijn en Noordwestelijke ontsluiting.

Het projectbudget voor de MIRT-verkenning A2/N2 is voor de uitvoering van het gehele project en betreft (studie)kosten voor de MIRT-verkenning en daaropvolgende MIRT-fasen. Bij het nemen van een voorkeursbesluit aan het eind van de verkenning zal het taakstellend budget definitief worden vastgesteld. De verkenning dient om nut en noodzaak nader te onderbouwen en om een voorkeursalternatief vast te stellen. Het uitgangspunt is dat de oplossing sober, doelmatig en toekomstbestendig is. Als blijkt dat het beschikbare budget onvoldoende is om alle bedachte maatregelen te financieren en andere partijen geen ruimte hebben om

⁷ Keypoint (2023). *Ontwerpstudie tangent Brainportlijn*.

extra budget beschikbaar te stellen dan zullen scherpe keuzes noodzakelijk zijn. Indien dit zich voordoet dan treden Rijk en regio hierover met elkaar in overleg.

Verbondenheid trajecten

Omdat het hier gaat om de verkenning van drie trajecten die nauw met elkaar verbonden zijn, is het mogelijk dat de uitkomsten van de regionale verkenningen naar de Brainportlijn en de Noordwestelijke ontsluiting invloed hebben op de uitkomsten van de MIRT-verkenning A2/N2 en andersom. Rijk en regio hebben een gezamenlijke governance ingericht om de trajecten in samenhang met elkaar te kunnen behandelen en daar beslissingen over te nemen.

Stikstof

Voor de uiteindelijke realisatie van de trajecten van belang dat er stikstofruimte beschikbaar is om voor een vergunning in aanmerking te komen. De verkenning geeft inzicht in de stikstofruimte die nodig is voor realisatie van de voorkeursvariant. In het Beethovenconvenant hebben partijen afgesproken zich hier gezamenlijk voor in te zetten. Vanuit het Rijk is hiervoor de ministeriële commissie Economie en Natuurherstel opgericht, waar ik zitting in neem. Deze commissie heeft als doel om op korte termijn een concreet programma uit te werken om Nederland van het slot te halen en perspectief te bieden aan sectoren die zijn geraakt door de rechterlijke uitspraken.

Voorziene planning MIRT-verkenning A2/N2

De MIRT-verkenning naar de A2/N2 is met de publicatie van de kennisgeving voornemen en participatie, het conceptparticipatieplan en de startbeslissing formeel gestart. De verwachting is dat er eind 2026 een voorkeursbeslissing genomen kan worden. Om deze voorkeursbeslissing te kunnen nemen is het noodzakelijk dat ook de regionale verkenningen dan afgerond zijn. De verwachting is dat dit het geval is.

Tot slot

De startbeslissing markeert een belangrijke mijlpaal. Hiermee zet ik een stap om naar een bereikbare en leefbare Brainportregio Eindhoven, ook in de toekomst. Een regio die erg belangrijk is voor ons land. De goede samenwerking met deze regio zet ik graag voort in de uitwerking van onze gezamenlijke plannen.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
B. Madlener